

ÜHISAVALDUS EUROOPA TULEVIKU TEEMALISE KONVERENTSI KOHTA

DEMOKRAATIALE SUUNATUD KOOSTÖÖ KODANIKEGA – vastupanuvõimelisema Euroopa ülesehitamine

70 aastat tagasi pandi Schumani deklaratsiooniga alus Euroopa Liidule. Sellega käivitati ainulaadne poliitiline projekt, mis tõi kaasa rahu ja heaolu ning parandas kõigi Euroopa kodanike elu. Nüüd on kohane mõelda meie liidule, meie ees seisvatele väljakutsetele ja tulevikule, mida tahame Euroopa solidaarsuse suurendamiseks ühiselt kujundada.

Alates loomisest on Euroopa Liit toime tulnud mitmete katsumustega. COVID-19 pandeemia pani Euroopa Liidu ainulaadse mudeli enneolematul määral proovile. Euroopa saab nendest kriisidest õppida ja peab seda tegema, kaasates tihedalt kodanikke ja kogukondi.

Euroopa Liit peab näitama, et suudab lahendada kodanike muresid ja viia ellu neile olulisi eesmärke. Euroopa poliitika peab pakkuma kaasavaid lahendusi meie põlvkonna jaoks määrava tähtsusega ülesannetele – rohe- ja digipöörde saavutamisele –, tugevdades samal ajal Euroopa vastupanuvõimet, ühiskondlikku kokkulepet ja Euroopa tööstuse konkurentsivõimet. Samuti peab see tegelema ebavõrdsusega ning tagama, et Euroopa Liidu majandus on õiglane, kestlik, uuenduslik ja konkurentsivõimeline ning ei jäta mitte kedagi kõrvale. Selleks et lahendada geopoliitilisi probleeme COVID-19 järgses ülemaailmses keskkonnas, peab Euroopa olema kindlameelsem ning võtma ülemaailmse juhtrolli oma väärtuste ja standardite edendamisel üha ebastabiilsemas maailmas.

Valimisaktiivsuse kasv 2019. aasta Euroopa Parlamendi valimistel kajastab Euroopa kodanike kasvavat huvi aktiivsema rolli vastu liidu ja selle poliitika tuleviku üle otsustamisel.

Euroopa tuleviku teemaline konverents avab uue võimaluse pidada kodanikega arutelu, milles käsitletakse Euroopa väljakutseid ja prioriteete. Konverentsil saavad osaleda Euroopa kodanikud kõigist eluvaldkondadest ja kogu liidust, kusjuures keskne roll Euroopa projekti tuleviku kujundamisel on noortel eurooplastel.

Meie, Euroopa Parlamendi president, nõukogu eesistuja ja Euroopa Komisjoni president, soovime, et kodanikud osaleksid arutelus ja saaksid Euroopa tuleviku teemal kaasa rääkida. Võtame ühiselt kohustuse kuulata ära eurooplased ja lähtuda konverentsi soovitustest, tegutsedes seejuures täielikult meie pädevuse piires ning järgides Euroopa aluslepingutes sätestatud subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtteid.

Me kasutame võimalust toetada Euroopa projekti demokraatlikku legitiimsust ja toimimist ning säilitada ELi kodanike toetus meie ühistele eesmärkidele ja väärtustele, andes neile enda väljendamiseks täiendavaid võimalusi.

Konverents on Euroopa Parlamendi, nõukogu ja Euroopa Komisjoni ühine ettevõtmine, mille raames nimetatud osalised tegutsevad võrdsete partneritena koos Euroopa Liidu liikmesriikidega. Käesolevale ühisavaldusele allakirjutanutena kohustume tegema kogu konverentsi vältel koostööd ja eraldama selleks ettevõtmiseks vajalikud vahendid. Me kohustume tegutsema Euroopa, meie kodanike ja Euroopa demokraatia huvides, tugevdades eurooplaste ja neid teenivate institutsioonide vahelist sidet.

Konverentsi raames ja täiel määral käesolevas ühisavalduses sätestatud põhimõtteid järgides korraldame üritusi partnerluses kodanikuühiskonna ja sidusrühmadega Euroopa, riiklikul, piirkondlikul

ja kohalikul tasandil, riiklike ja piirkondlike parlamentide, Regioonide Komitee, Majandus- ja Sotsiaalkomitee, sotsiaalpartnerite ja akadeemiliste ringkondadega. Nende osalemine aitab laiendada konverentsi ulatust Euroopa pealinnadest palju kaugemale, liidu igasse nurka. Üritused korraldatakse ühiste põhimõtete alusel, milles lepatakse kokku konverentsi struktuuride raames.

Kutsume teisi institutsioone ja asutusi selles Euroopa demokraatiale pühendatud ettevõtmises osalema. Ühiselt suudame sellel konverentsil edu saavutada. Kutsume konverentsi üles jõudma 2022. aasta kevadeks järeldesteni, et anda suuniseid Euroopa tuleviku kohta.

a. **Kuidas?**

Euroopa tuleviku teemaline konverents on **kodanikekeskne alt üles suunatud ettevõtmine**, mille tulemusena eurooplased saavad avaldada oma arvamust selle kohta, mida nad Euroopa Liidult ootavad. See annab kodanikele suurema rolli liidu tulevaste poliitikameetmete ja ambitsioonide kujundamisel ja parandab liidu vastupanuvõimet. Selle raames korraldatakse terves liidus **palju** konverentsiüritusi ja mõttevahetusi, mis toimuvad muu hulgas ka **interaktiivse mitmekeelse digiplatvormi** vahendusel.

Selliseid konverentsiüritusi, füüsilisi kogunemisi või digitaalseid üritusi saab korraldada eri tasanditel, sealhulgas **Euroopa, riiklikul, riikidevahelisel ja piirkondlikul tasandil**, ning neisse on kaasatud **kodanikuühiskond ja sidusrühmad**. Kodanike osalus nendes üritustes peaks kajastama Euroopa mitmekesisust.

Kuigi **COVID-19-ga** seoses võetud sotsiaalse distantseerimise meetmeid ja sarnaseid piiranguid silmas pidades on digitaalse kaasamise ja digitaalsete tegevuste kasutamine väga oluline, peaks füüsiline osalemine ja näost näkku suhtlemine olema konverentsi oluline osa.

Euroopa tasandil kohustuvad Euroopa institutsioonid korraldama **Euroopa kodanike paneelarutelusid**.

Nendel peaks olema esindatud kodanike erinev geograafiline päritolu, sugu, vanus, sotsiaalmajanduslik taust ja/või haridustase. Korraldada tuleks üritusi, mis on suunatud konkreetselt noortele, sest nende osalemine on oluline konverentsi pikaajalise mõju tagamiseks. Paneelarutelude korraldamisel tuleks võtta arvesse konverentsi raames kogutud arvamusi ning anda konverentsi täiskogule sisend liidu jaoks koostatud soovitusena järelmeetmete võtmiseks.

Iga liikmesriik ja institutsioon võib korraldada täiendavaid üritusi kooskõlas oma riiklike või institutsiooniliste eripäradega ning pakkuda konverentsile täiendavaid sisendeid, näiteks **kodanikele suunatud riigisiseste paneelarutelude** kaudu või eri paneelarutelude tulemusi koondavate temaatiliste ürituste vahendusel.

Konverentsi raames korraldatakse riigisiseseid ja üleeuroopalisi üritusi vastavalt ELi väärtusi kajastavatele põhimõtetele ja miinimumkriteeriumidele, mis määratakse kindlaks konverentsi struktuurides.

Euroopa institutsioonide eesmärk on samuti **kodanikega suhelda** ning edendada laiemaid, interaktiivseid ja loominguilisi osalusvorme.

Kõigil konverentsiga seotud üritustel saadud sisendid kogutakse kokku, neid analüüsitakse ja jälgitakse ning need avaldatakse kogu konverentsi vältel **mitmekeelse digitaalse platvormi kaudu**. See on koht, kus kodanikud saavad jagada oma ideid ja esitada veebis ettepanekuid.

Tagasisidemehhanismiga tagatakse, et konverentsiüritustel väljendatud ideede põhjal koostatakse konkreetseid ELi meetmeid käsitlevad soovitused.

Konverents allub kolmele institutsioonile, keda esindavad **ühiste eesistujatena** tegutsedes Euroopa Parlamendi president, nõukogu eesistuja ning Euroopa Komisjoni president.

Konverentsi juhtimist hõlbustab lihtne **juhtimisstruktuur**. See tagab kolme Euroopa institutsiooni võrdse esindatuse ja kõik selle osad on sooliselt tasakaalustatud.

Moodustatakse **juhatus**. Selles on võrdselt esindatud Euroopa Parlament, nõukogu ja Euroopa Komisjon, kes kõik nimetavad juhatusse kolm esindajat ja kuni neli vaatlejat. Euroopa Liidu parlamentide Euroopa Liidu asjade komisjonide konverentsi (COSAC) eesistujakolmik osaleb juhatuses vaatlejana. Samuti võidakse vajaduse korral vaatlejana osalema kutsuda Regioonide Komitee ning Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee ning muude ELi asutuste ja sotsiaalpartnerite esindajaid.

Juhatus juhivad ühiselt kolm institutsiooni ja see annab korrapäraselt aru ühistele eesistujatele. Juhatus teeb konsensuse alusel otsuseid konverentsi töö ning protsesside ja ürituste kohta, kontrollib konverentsi edenemist ning valmistab ette konverentsi täiskogu istungeid, sealhulgas mis puudutab kodanike panust ja sellega seotud järelmeetmeid.

Juhatus töö toetab piiratud suurusega ja kolme institutsiooni võrdset esindatust tagav **ühissekretariaat**.

Konverentsi täiskogu hoolitseb selle eest, et riikide ja Euroopa tasandi kodanike paneelarutelude soovitusi, mis on rühmitatud teemade kaupa, arutatakse ilma eelnevalt kindlaks määratud tulemuseta ja piiramata arutelu ulatust eelnevalt kindlaks määratud poliitikavaldkondadega. Konverentsi täiskogu tuleb kokku vähemalt iga kuue kuu tagant ning see koosneb Euroopa Parlamendi, nõukogu ja Euroopa Komisjoni esindajatest ning kõigi riikide parlamentide esindajatest võrdsetel alustel ja kodanikest. Esindatud on ka Regioonide Komitee ning Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee, sotsiaalpartnerid ning kodanikuühiskond. ELi rahvusvahelise rolli arutamisse kaasatakse liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja. Osalema võidakse kutsuda ka peamiste sidusrühmade esindajaid. Juhatus koostab ja avaldab konverentsi täiskogu järeldused.

Konverentsis osalevad struktuurid lepivad kohe alguses konsensuse alusel kokku konverentsi raames läbi viidavate tegevuste tulemuste kohta aru andmise korras. Konverentsi lõpptulemus esitatakse ühistele eesistujatele adresseeritud aruandes. Kolm institutsiooni uurivad kiiresti, kuidas võtta kõnealuse aruandega seoses tulemuslikke järelmeetmeid, kusjuures iga institutsioon tegutseb oma pädevuse piires ja kooskõlas aluslepingutega.

b. Mis?

Meie, Euroopa Parlamendi president, nõukogu eesistuja ja Euroopa Komisjoni president, soovime anda kodanikele **sõnaõiguse nende jaoks olulistest küsimustes**.

Võttes arvesse Euroopa Ülemkogu strateegilist tegevuskava, Euroopa Komisjoni 2019.–2024. aasta poliitilisi suuniseid ja COVID-19 pandeemiast tulenevaid probleeme, hõlmavad arutelud muu hulgas järgmisi teemasid.

Terve kontinendi ülesehitamine, võitlus kliimamuutuste ja keskkonnaprobleemide vastu, inimeste hüvanguks toimiv majandus, sotsiaalne õiglus, võrdsus ja põlvkondadevaheline solidaarsus, Euroopa digipööre, Euroopa õigused ja väärtused, sealhulgas õigusriigi põhimõte, rände probleemid, julgeolek, ELi roll maailmas, liidu demokraatlikud alused ning Euroopa Liitu reguleerivate demokraatlike protsesside tugevdamise viisid. Arutelud võivad hõlmata ka valdkondadevahelisi küsimusi, mis on seotud ELi suutlikkusega viia ellu selliseid poliitilisi prioriteete nagu parem õigusloome, subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtte kohaldamine, *acquis'* rakendamine ja jõustamine ning läbipaistvus.

Konverentsi ulatus peaks kajastama valdkondi, kus Euroopa Liidul on pädevus tegutseda või kus Euroopa Liidu tegevus oleks kasulik Euroopa kodanikele.

Kodanikele jääb vabadus tõstatada täiendavaid küsimusi, mis on nende jaoks olulised.

c. Konverentsi põhimõtted

Konverents põhineb **kaasavusel, avatusel ja läbipaistvusel** ning selle raames austatakse ühtlasi inimeste eraelu puutumatust ja ELi andmekaitse-eeskirju. Euroopa tasandil korraldatud Euroopa kodanike paneelarutelud kantakse üle ning platvormi kaudu tehakse kättesaadavaks veebipõhised ettepanekud ja dokumendid.

Konverents, selle juhtimine ja selle raames korraldatavad üritused põhinevad samuti **ELi väärtustel**, mis on sätestatud ELi aluslepingutes ja Euroopa põhiõiguste hartas.

Konverentsi äratuntavuse tagab **ühtne kuvand ja konverentsi põhikiri**, mida peavad järgima kõik ürituste korraldajad.

Euroopa Parlamendi nimel

Nõukogu nimel

Euroopa Komisjoni nimel

David Sassoli

António Costa

Ursula von der Leyen